

Warszawa, dnia 05 sierpnia 2020

**MINISTER ROLNICTWA
I ROZWOJU WSI**

Znak sprawy: PRR.Ir.058.9.2020

**Pani
Elżbieta Witek
Marszałek Sejmu RP**

Szanowna Pani Marszałek,

w odpowiedzi na interpelację nr 8768, Panów Posłów Jarosława Sachajko, Pawła Szramka, Radosława Lubczyka w sprawie *projektu ustawy o zmianie ustawy o organizacji niektórych rynków rolnych oraz ustawy o przeciwdziałaniu nieuczciwemu wykorzystywaniu przewagi kontraktowej w obrocie produktami rolnymi i spożywczymi*, z upoważnienia Prezesa Rady Ministrów, uprzejmie informuję, co następuje.

Zaproponowane rozwiązania w przedmiotowym projekcie ustawy stanowią pozytywną odpowiedź na postulaty zgłaszane przez rolników, w tym w szczególności producentów owoców do przetwórstwa. Rolnicy, stanowiący najsłabsze ogniwo w łańcuchu dostaw, stawiani są często w obliczu konieczności sprzedaży produktów przez siebie wyprodukowanych po cenie niższej niż koszty wytworzenia, co jest zjawiskiem nieakceptowanym społecznie i rodzi protesty. Projektowane rozwiązania mają, w pewnym zakresie, zapobiec takim nietolerowanym przez rolników praktykom, co przyczyni się do sprawiedliwego podziału marż w łańcuchu dostaw żywności.

Projekt ustawy o zmianie ustawy o organizacji niektórych rynków rolnych oraz ustawy o przeciwdziałaniu nieuczciwemu wykorzystywaniu przewagi kontraktowej w obrocie produktami rolnymi i spożywczymi zawiera propozycje m.in. w zakresie:

- 1) rozszerzenia wymogu zawierania umów na dostarczanie produktów rolnych obejmujących również pośredników, tj. podmioty, które nie zbywają tych produktów rolnych bezpośrednio konsumentom końcowym lecz kolejnym podmiotom w łańcuchu dostaw żywności, np. przetwórcom lub dystrybutorom żywności;
- 2) rozszerzenia katalogu produktów rolnych objętych obowiązkiem zawierania umów na dostarczanie produktów rolnych o ziemniaki, rzepak i rzepik;

- 3) rozszerzenia wyłączenia wymogu stosowania umów na dostarczanie produktów rolnych na związki grup producentów rolnych i zrzeszenia organizacji producentów sprzedające produkty rolne nabyte od swoich członków, jeżeli statut lub umowa, lub umowa członkowska tego związku lub zrzeszenia spełniają warunki określone w rozporządzeniu Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1308/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. ustanawiającym wspólną organizację rynków produktów rolnych oraz uchylającym rozporządzenia Rady (EWG) nr 922/72, (EWG) nr 234/79, (WE) nr 1037/2001 i (WE) nr 1234/2007 (Dz. Urz. UE L 347 z 20.12.2013, str. 671, z późn. zm.);
- 4) rozszerzenia zakresu wyłączeń przedmiotowych o sprzedaż produktów rolnych za pośrednictwem giełdy towarowej w rozumieniu przepisów o giełdach towarowych lub prowadzonej działalności w zakresie obrotu instrumentami finansowymi w rozumieniu przepisów o obrocie instrumentami finansowymi, lub na terenie rolno-spożywczych rynków hurtowych prowadzonych przez spółki prawa handlowego, których przeważająca działalność polega na wynajmie nieruchomości na użytek handlu hurtowego artykułami rolno-spożywczymi i zarządzaniu tymi nieruchomościami;
- 5) rozszerzenia upoważnienia ustawowego zawartego w art. 38q ust. 4 ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o organizacji niektórych rynków rolnych przez określenie rodzajów produktów rolnych, dla których minister właściwy do spraw rynków rolnych może określić, w drodze rozporządzenia, minimalny okres obowiązywania umowy lub minimalny okres od zawarcia umowy do realizacji dostawy wybranych produktów, lub termin zawarcia umowy na dostarczanie produktów rolnych;
- 6) wprowadzenia możliwości wyrażenia sprzeciwu przez producenta rolnego wobec przepisu dotyczącego minimalnego okresu od zawarcia umowy do realizacji dostawy produktów rolnych lub terminu zawarcia umowy, pod warunkiem, że producent złoży taki sprzeciw na piśmie;
- 7) podwyższenia obecnego poziomu kar pieniężnych oraz nałożenia kar pieniężnych na producentów rolnych i pośredników w łańcuchu dostaw produktów rolnych za brak zawartej umowy na dostarczanie produktów rolnych, za niedotrzymanie minimalnego terminu obowiązywania umowy oraz minimalnego terminu od zawarcia umowy do realizacji dostawy produktów rolnych, za niedotrzymanie terminu zawarcia umowy w wysokości 0,5% zapłaty za produkty nabyte, za każdy dzień, ale nie więcej niż 15%, oraz na strony umowy za niestosowanie porozumień, decyzji lub praktyk – w wysokości 8% zapłaty za produkty nabyte na podstawie umowy (w pozostałych przypadkach kary pieniężne są wymierzone w wysokości 5000 zł);
- 8) rozszerzenia zakresu nieuczciwego wykorzystywania przewagi kontraktowej w obrocie produktami rolnymi o praktykę polegającą na nabywaniu nieprzetworzonego produktu rolnego lub spożywczego lub jego podkategorii, dla którego została ustalona cena referencyjna, poniżej tej ceny przez nabywcę, który nabywa go bezpośrednio od dostawcy, który wytworzył ten produkt lub jego podkategorię, lub od:
 - spółdzielni zrzeszającej producentów tego produktu rolnego;

- grupy producentów rolnych w rozumieniu przepisów o grupach producentów rolnych i ich związkach;
- uznanej organizacji producentów owoców i warzyw lub ich zrzeszenia w rozumieniu przepisów o organizacji rynków owoców i warzyw oraz rynku chmielu;
- uznanej organizacji producentów w rozumieniu przepisów o organizacji niektórych rynków rolnych;
- uznanej organizacji producentów w rozumieniu przepisów o organizacji rynku mleka i przetworów mlecznych.

Zaproponowana w projekcie ustawy cena referencyjna byłaby ustalana na podstawie danych opracowanych w wyniku badań prowadzonych przez Instytut Ekonomiki Rolnictwa i Gospodarki Żywnościowej – Państwowy Instytut Badawczy (IERiGŻ).

W art. 8 projektu ustawy został określony termin wejścia w życie ustawy. Proponuje się, aby przepisy weszły w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia ustawy.

Wskazać należy, że *projekt ustawy o zmianie ustawy o organizacji niektórych rynków rolnych oraz ustawy o przeciwdziałaniu nieuczciwemu wykorzystywaniu przewagi kontraktowej w obrocie produktami rolnymi i spożywczymi* po przyjęciu przez Radę Ministrów w dniu 2 lipca 2019 r. (numer w wykazie UD526) został skierowany do Sejmu RP (poprzednia kadencja, druk nr 3698).

Zgodnie z decyzją Rady Ministrów, projekt ustawy został przekazany w dniu 15 lipca 2019 r. do Komisji Europejskiej celem notyfikacji (nr 2019/340/PL). W dniu 4 października 2019 r. KE przekazała opinię szczegółową do notyfikowanego projektu ustawy i tym samym do dnia 16 stycznia 2020 r. miał zastosowanie okres tzw. standstill (okres zawieszenia projektu i jego nieprocedowania). W okresie 15 lipca 2019 r. – 15 maja 2020 r. miał miejsce dialog z KE, tj. wymiana argumentacji co do zaproponowanych w projekcie ustawy rozwiązań.

Ze względu na dyskontynuację prac sejmowych, projekt przedmiotowej ustawy został ponownie ujęty w Wykazie prac legislacyjnych i programowych Rady Ministrów na 2020 r. – numer projektu UD57. W dniu 14 lutego 2020 r. *projekt ustawy o zmianie ustawy o organizacji niektórych rynków rolnych oraz ustawy o przeciwdziałaniu nieuczciwemu wykorzystywaniu przewagi kontraktowej w obrocie produktami rolnymi i spożywczymi* został przekazany do Kancelarii Prezesa Rady Ministrów z prośbą o skierowanie go do rozpatrzenia przez Radę Ministrów. Ze względu na sytuację spowodowaną epidemią COVID-19, priorytetem w rozpatrywaniu przez Radę Ministrów stały się rozwiązania przeciwdziałające negatywnym wpływom epidemii na zdrowie społeczeństwa oraz gospodarkę, dlatego też rozpatrzenie przedmiotowego projektu ustawy przez Radę Ministrów zostało przesunięte na III kwartał br.

Niezależnie od powyższej nowelizacji przepisów ustawy, w terminie do dnia 1 maja 2021 r. Polska jest zobowiązana do implementacji dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/633 z dnia 17 kwietnia 2019 r. w sprawie nieuczciwych praktyk handlowych w relacjach między przedsiębiorcami w łańcuchu dostaw produktów rolnych i spożywczych. Obecnie trwają prace nad wdrożeniem przepisów tej dyrektywy.

z poważaniem

Jan Krzysztof Ardanowski

Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi